

**PRZYRODA (WĄTEK BIOLOGIA) - PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W LICEUM
w roku szkolnym 2018/2019**

nauczyciel: Joanna Gorzejewska

klasy: II A , III A, III E ang-wos

I. Podstawa prawna

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012, poz. 977).
3. Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Poznaniu.

II. Warunki pracy na zajęciach

1. Program nauczania
E. Jakubowska, M. Kaczmarzyk, J. Mrzigod, E. M. Tuz „Przyroda - program nauczania przedmiotu uzupełniającego dla szkół ponadgimnazjalnych”. Wydawnictwo Nowa Era
2. Podręczniki
M. Galikowski, R. Hassa, M. Kaczmarzyk, A. Mrzigod, J. Mrzigod, M. Więckowski „Przyroda cz. 1. Materiały merytoryczne przeznaczone do nauki przyrody w liceum ogólnokształcącym i technikum”. Wydawnictwo Nowa Era.
M. Galikowski, R. Hassa, M. Kaczmarzyk, A. Mrzigod, J. Mrzigod, M. Więckowski „Przyroda cz. 2. Materiały merytoryczne przeznaczone do nauki przyrody w liceum ogólnokształcącym i technikum”. Wydawnictwo Nowa Era.
3. Zeszyt przedmiotowy
Uczeń zobowiązany jest do posiadania zeszytu, jednak nauczyciel nie ingeruje w sposób jego prowadzenia. Uczniowie sporządzają notatki samodzielnie, a ich forma powinna być dostosowana do potrzeb i technik uczenia się danego ucznia.
Uczeń zobowiązany jest do gromadzenia dokumentacji (np. w teczce, segregatorze) przygotowanej przez prowadzącego (instrukcje prowadzenia obserwacji i doświadczeń, karty pracy, itp.).
4. Dodatkowe pomoce
Nauczyciel będzie na bieżąco informował uczniów o potrzebie skorzystania z pomocy dodatkowych.
5. System pracy
 - a) system klasowo-lekcyjny (praca zbiorowa, praca w grupach, praca indywidualna)
 - b) obserwacja biologiczna
 - c) eksperyment/doświadczenie biologiczne
 - d) projekt

III. Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są

1. Wiadomości (zapamiętywanie, rozumienie)
2. Umiejętności (zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych)
3. Postawy (aktywność, zaangażowanie w proces uczenia się)

IV. Narzędzia pomiaru osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. **Kartkówka** - kartkówka obejmująca materiał z jednego wątku tematycznego, trwa 5-10 minut i nie wymaga wcześniejszego zapowiadania; kartkówka obejmująca materiał z większej liczby wątków tematycznych trwa 15 minut i zostaje zapowiedziana na poprzedzającej lekcji
2. **Zadanie domowe** - obowiązkowe, pisemne, zadawane z lekcji na lekcję, może być sprawdzane pisemnie wg kryteriów sprawdzania kartkówek.
3. **Zadanie dodatkowe** - nieobowiązkowe, w różnej formie, premiowane dodatkowymi punktami.
4. **Projekt edukacyjny**- członkowie poszczególnych grup projektowych, realizując projekt edukacyjny, dokumentują jego przebieg, a następnie prezentują wyniki/efekty pracy na forum klasy. Praca metodą projektu podlega następującym kryteriom:

Ocena projektu (0-10p)

- zgodność z tematem i zawartość merytoryczna (0-2p)
- dobór narzędzi i metod, oryginalność, wykorzystanie źródeł (0-2p)
- forma prezentacji oraz poprawność, estetyka i staranność jej przygotowania (0-2p)
- stopień przygotowania zespołu i udział wszystkich członków zespołu w prezentacji (0-2p)
- poprawność merytoryczna, językowa, słownictwo specjalistyczne (0-2p)

5. Obserwacja ucznia

- a) praca na zajęciach (przygotowanie do zajęć, praca w grupach) - określona liczba punktów przyjęta w puli okresowej i rocznej,
- b) aktywność - premiowana dodatkowymi punktami.

V. Kryteria oceny

1. Na lekcjach biologii przyjęto punktowy system oceniania.
2. Progi procentowe umożliwiające przeliczenie punktów na ocenę są zgodne ze Statutem Szkoły.
3. Punkty dodatkowe (za aktywność, zadania dodatkowe, udział w konkursach, FNiS, Nocy Naukowców itp.) nie są ujęte w puli podstawowej i korzystnie wpływają na sytuację punktową ucznia, podwyższając sumę zdobytych przez niego punktów.

VI. Sposoby informowania uczniów o zasadach i sposobie oceniania

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z zasadami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi realizowanego przedmiotu. Zasady oceniania są publikowane na stronie internetowej szkoły.
2. Nauczyciel omawia osiągnięcia uczniów na lekcji prezentując wyniki prac pisemnych i odpowiednio je komentując.
3. Prace pisemne są udostępniane uczniowi na lekcji, podczas której nauczyciel prezentuje ich wyniki.
4. Uczniowie mają wgląd w swoje punkty po zalogowaniu się na odpowiednim koncie e-dziennika *Librus*.

VII. Sposoby informowania rodziców/prawnych opiekunów o zasadach i sposobie oceniania

1. Na pierwszym zebraniu rodzice/prawni opiekunowie są informowani przez wychowawcę klasy o obowiązujących zasadach oceniania w ramach przedmiotu. Zasady te są publikowane na stronie internetowej szkoły. Na prośbę rodzica/prawnego opiekuna szczegółowych wyjaśnień udziela nauczyciel przedmiotu w ramach spotkań indywidualnych.
2. Prace pisemne uczniów są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego i są udostępniane jego rodzicom/prawnym opiekunom w sposób ustalony między zainteresowanymi.
3. O punktach informuje się rodziców/prawnych opiekunów uczniów za pośrednictwem e-dziennika *Librus* oraz podczas indywidualnych spotkań z rodzicami.
4. Przynajmniej na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej (okresowym lub rocznym) uczeń i jego rodzice/prawni opiekunowie oraz wychowawca klasy są informowani o zagrożeniu oceną niedostateczną i możliwościami jej poprawy.
5. Ponadto nauczyciel informuje rodziców/prawnych opiekunów o aktualnym stanie rozwoju ucznia i jego postępach w nauce; dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce i zachowaniu ucznia na lekcjach; dostarcza informacji o jego uzdolnieniach; udziela wskazówek do pracy z uczniem.

VIII. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, jego zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce.

IX. Kontrakt zawarty między uczniami a nauczycielem, dotyczący sposobu oceniania

1. Kartkówki

- a) Kartkówka obejmuje materiał z jednego wątku tematycznego lub zadania domowego, trwa 5-10 minut i zostaje zapowiedziana na poprzedzającej lekcji.
- b) Uczeń, który był nieobecny na kartkówce lub zgłosił brak przygotowania do lekcji, na której nauczyciel zaplanował niezapowiedzianą kartkówkę (przed jej ogłoszeniem), może uzyskać punkty przez napisanie kartkówki lub odpowiedź ustną w ciągu tygodnia (poza lekcjami, na godzinie

konsultacyjnej). Niedotrzymanie wyznaczonego terminu wiąże się z otrzymaniem 0 pkt z danej kartkówki.

- c) Rezygnacja z możliwości napisania zaległej kartkówki nie wiąże się z obniżeniem puli punktów danego ucznia.
- d) Uczeń wypełnia kartkówkę długopisem czarnym lub niebieskim. Korzystanie z ołówka i korektora jest niedozwolone.

2. Prace domowe

- a) Obowiązkowe prace domowe są zadawane z lekcji na lekcję, chyba że nauczyciel ustali inaczej.
- b) Uczniowie wykonują zadania na kartkach formatu A5 (lub arkuszach otrzymanych od nauczyciela), które podpisane oddają nauczycielowi na najbliższej lekcji biologii. Prace powinny być wykonane starannie i czytelnie, długopisem.
- c) Nauczyciel może sprawdzić pracę domową w formie kartkówki.
- d) Brak obowiązkowej pracy domowej w wyznaczonym terminie wiąże się z otrzymaniem 0 pkt za dane zadanie, bez możliwości uzyskania punktów w innym terminie i formie.
- e) Uczeń, którego praca była niesamodzielna otrzymuje 0 pkt za dane zadanie, bez możliwości uzyskania punktów w innym terminie i formie.
- f) Uczeń, który był nieobecny w terminie oddawania prac domowych lub zgłosił w tym dniu brak przygotowania do lekcji, ma obowiązek oddać pracę nauczycielowi na kolejnej lekcji przyrody.
- g) Nauczyciel wyznacza w ciągu roku szkolnego przynajmniej dwa zadania dodatkowe (premiowane dodatkowymi punktami nieujętych w puli punktów obowiązkowych), które chętni uczniowie wykonują w ustalonym terminie. Niedotrzymanie terminu wykonania pracy wiąże się z utratą możliwości uzyskania dodatkowych punktów.

3. Projekty

- a) Projekty są obowiązkowe i zadawane z odpowiednim wyprzedzeniem, zależnie od wymogów projektu.
- b) Uczniowie wykonują przewidziane w projekcie zadania, konsultują je z nauczycielem i prezentują wyniki swojej pracy na forum klasy.
- c) Brak przygotowania prezentacji projektu w wyznaczonym terminie wiąże się z otrzymaniem 0 pkt za dany projekt, bez możliwości uzyskania punktów w innym terminie i formie.
- d) Uczeń, którego praca była niesamodzielna otrzymuje 0 pkt za dany projekt, bez możliwości uzyskania punktów w innym terminie i formie.
- e) Uczeń, który był nieobecny w terminie prezentacji, ma możliwość uzyskania punktów w sposób wyznaczony przez nauczyciela, na najbliższej lekcji.

4. Inne ustalenia

- a) Aktywność na zajęciach, w ramach wątku przedmiotowego Biologia, jest nagradzana plusem. Zebranie 4 plusów powoduje przyznanie 1 punktu dodatkowego.
- b) Zadania dodatkowe na kartkówkach (oznaczone ☺) są premiowane dodatkowymi punktami, które mogą podwyższyć ocenę z danej kartkówki.
- c) W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może odjąć danemu uczniowi punkty od sumy uzyskanych przez niego punktów w okresie/roku szkolnym. Sytuacje, w których nauczyciel może odjąć uczniowi punkty, obejmują m.in.:
 - brak wymaganych przyborów lub materiałów w przypadku, gdy uczeń nie zgłosił nieprzygotowania lub wykorzystał wcześniej wszystkie przewidziane nieprzygotowania,
 - brak pracy na zajęciach,
 - łamanie regulaminu pracowni i zasad BHP obowiązujących podczas ćwiczeń,
 - niewywiązywanie się z zadań, które uczeń podjął z własnej inicjatywy.
- d) W ramach wątku Biologia uczeń może jeden raz zgłosić brak przygotowania do zajęć (w tym brak materiałów i przyborów, które zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią nauczyciela będą wykorzystywane podczas pracy na zajęciach).
- e) Uczeń przyłapany na korzystaniu z niedozwolonych form pomocy, podpowiadaniu, rozmowie podczas kartkówki otrzymuje 0 pkt z danej kartkówki bez możliwości poprawy.
- f) W przypadku braku możliwości zrealizowania zaplanowanych kartkówek i zadań w przewidzianym terminie, pula punktów zostanie odpowiednio obniżona, o czym uczniowie zostaną poinformowani ze stosownym wyprzedzeniem.

- g) W przypadku konieczności dodatkowego sprawdzenia wiadomości i umiejętności uczniów, nauczyciel może zwiększyć sumę punktów przewidzianą na kartkówki. W związku z tym okresowa/roczna pula punktów może ulec podwyższeniu, o czym nauczyciel poinformuje uczniów ze stosownym wyprzedzeniem.
- h) W uzasadnionych przypadkach (np. długotrwała choroba) pula punktów dla danego ucznia może zostać zmniejszona i obliczana indywidualnie.
5. Wystawienie oceny okresowej i rocznej z przyrody
- Ocena okresowa oraz roczna zostanie wystawiona na podstawie liczby punktów uzyskanych przez ucznia w ciągu okresu/roku szkolnego z realizowanych wątków przedmiotowych (biologia, chemia, fizyka, geografia) i przeliczonych na ocenę wg przyjętych w statucie szkoły progów procentowych.
 - Aby uzyskać pozytywną ocenę końcową uczeń musi zdobyć przynajmniej 40% przewidzianej puli punktów niezależnie z każdego wątku przedmiotowego. Jeżeli uczeń spełnia ten warunek, punkty są sumowane, a następnie przeliczane według skali procentowej na odpowiednią ocenę.
 - Uczeń, który z danego wątku uzyskał mniej niż 40% obowiązującej puli punktów, ma obowiązek przystąpić do jego zaliczenia. Formę i termin zaliczenia ustala nauczyciel. Niezgłoszenie się ucznia w uzgodnionym terminie lub otrzymanie oceny negatywnej oznacza brak możliwości uzyskania pozytywnej oceny rocznej.
 - Ocenę celującą** może uzyskać uczeń, który zebrał 98% punktów przewidzianych w puli lub więcej (dzięki aktywności, zadaniom dodatkowym), uzyskał oceny celujące z większości kartkówek, przystępował do większości prac pisemnych w pierwszym terminie, wykazał się wysoką frekwencją, sumiennie wykonywał wszystkie zadania, a także aktywnie uczestniczył w pracy na lekcjach oraz wykazywał się kreatywnością i samodzielnością.
6. Uzyskiwanie oceny okresowej i rocznej z przyrody wyższej niż przewidywana.
- Ocenę wyższą niż wynikająca z sumy punktów zdobytych przez ucznia w ramach puli obowiązkowej, można zdobyć dzięki uzyskaniu odpowiedniej liczby punktów dodatkowych w trakcie trwania okresu/roku szkolnego. Jeżeli suma punktów dodatkowych przekracza liczbę punktów niezbędnych do uzyskania wyższej oceny niż przewidywana, ocena ulega podwyższeniu.
 - Punkty dodatkowe uczeń może zdobywać dzięki:
 - rozwiązywaniu zadań dodatkowych zamieszczanych na kartkówkach,
 - zadaniom dodatkowym,
 - aktywności na zajęciach,
 - udziałowi w FNiS, Nocy Naukowców itp.
 - Uczeń, który zdobył wszystkie oceny przewidziane w ramach danego wątku przedmiotowego, przystępował do większości kartkówek w pierwszym terminie, oddał wszystkie zadania i wykazywał się aktywnością, ma dodatkowo możliwość poprawy jednej wybranej kartkówki z danego wątku przedmiotowego. Punkty zdobyte na poprawie kartkówki zastępują punkty wcześniej zdobyte. Poprawa kartkówki odbywa się poza lekcjami w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

X. Sposób obliczania puli punktów obowiązkowych w ramach wątku przedmiotowego biologia:

1) Klasa IIA liceum

<i>Kartkówki</i>	60 pkt.
<i>Zadania domowe i praca na lekcji</i>	5 pkt.
<i>Projekt</i>	10 pkt.
Suma	75 pkt.

2) Klasy IIIA, IIIE liceum

<i>Kartkówki</i>	70 pkt.
<i>Zadania domowe i praca na lekcji</i>	5 pkt.
<i>Projekt</i>	10 pkt.
Suma	85 pkt.